

Strauss styrer

af Anders Hjorth-Jørgensen

Foreliggende bind i Illustrerte Klassikere-serien indeholder tre nytegnede titler, Black Beauty, Julius Caesar og Mannen som ler. Førsteudgaverne udkom som Classics Illustrated nr. 60 i 1949, nr. 68 og nr. 71 i 1950, mens de nytegnede udgaver af nr. 60 og nr. 68 udkom i 1960 og nr. 71 i 1962. Da førsteudgaven af Black Beauty allerede er bragt i Bok 1, vil jeg lade det være op til læseren selv at sammenligne med foreliggende binds nytegnede udgave og i stedet koncentrere denne artikel om de to øvrige.

Da Gilberton i 1962 med #167 stoppede produktionen af nye Classics Illustrated-titler kunne den lille, splejsede Roberta Strauss Feuerlicht se tilbage på ni år, hvor hun havde

været den intellektuelle drivkraft bag bl.a. Classics Illustrated.

I 1953 søgte Gilberton-redaktøren William Kanter - udgiveren Albert Kanters søn - en redaktionsassistent. Valget faldt på Roberta Strauss, som hurtigt gjorde sig uundværlig ved at have et skarpt og sikkert øje for akkuratesse og kontinuitet i manuskript og tegninger.

I juli 1957 steg hun i graderne til redaktør, og året efter giftede hun sig til efternavnet Feuerlicht. Fra 1961 kunne hun kalde sig chefredaktør og en kort overgang i 1962 an-

svarshavende redaktør.

Både som redaktionsassistent og redaktør var Roberta Strauss opmærksom på detaljen i nærmest pedantisk grad. Det fortælles, at Lou Camerons afsked med Gilberton skyldtes hendes krav om, at han skulle tegne hovedpersonen i Tidsmaskinen, så han svarede til den tidsrejsende på det maledede omslag, som først forelå, da Cameron havde leveret tegneserien! Ligeledes talte hun fra ramme til ramme antallet af de enkelte soldaters uniformsknapper i Waterloo, for at sikre sig, at tegneren Graham Ingels ikke havde snydt.

I Norman Nodels Kleopatra kom kjolefolderne under hendes vågne blik. Og under produktionen af Den sorte fregat anmodede hun National Maritime Museum i Greenwich om en beskrivelse af flådens krigsrets-procedure i 1600-tallet.

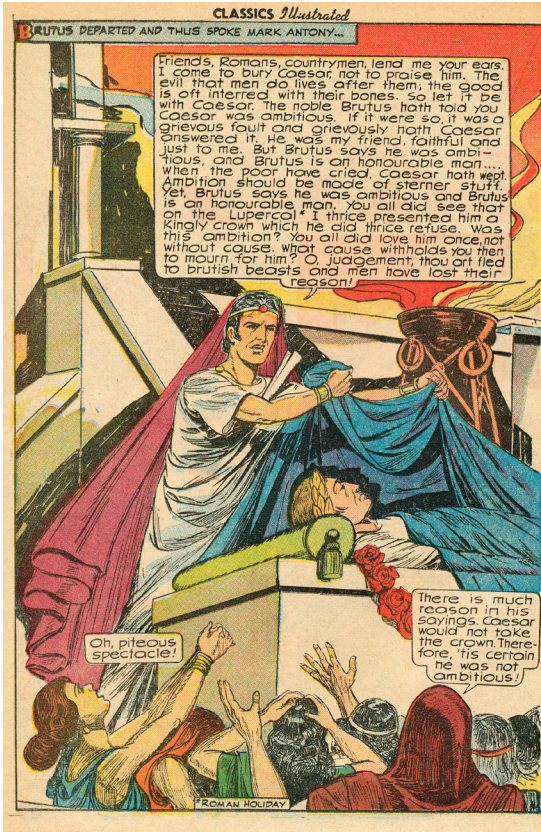
Når det er sagt, er det også hendes fortjeneste som redaktør, at mange af de elendigt skrevne og tegnede førsteudgaver af Classic Comics kom under behandling af nye manuskriptfolk og tegnere, som kunne deres tegneseriehåndværk. Bl.a. George Evans og Reed Crandall, som var blevet "arbejdsløse", da forlaget E.C. lukkede sine SF-, skræk- og krigshæfter.

Også flere af de fra starten velproducerede titler, blev udsat for Robert Strauss kritiske blik. Blandt disse Julius Caesar og Mannen som ler, tegnet af henholdsvis Henry C. Kiefer og Alexander A. Blum - de to tegnere, der stod for hovedparten af titlerne fra 1947 til 1953. Men hvorfor blev netop disse to titler omtegnet, når hovedparten af Kiefers og Blums øvrige titler ikke blev det?

Når man kender til Roberta Strauss' øje for akkuratesse og opmærksomhed overfor detaljen ligger forklaringen på, at Julius Caesar skulle nytagnes

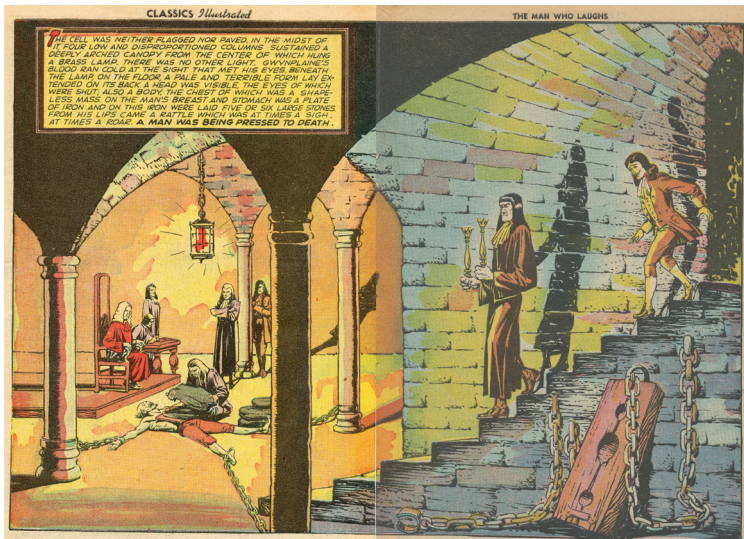

lige for. Kiefers tegneserie foregår i et rum af papkulisser, som intet har med antikens Rom at gøre, men som tydeligvis er inspireret af dramaets egentlige rum, teaterscenen. Ligeledes har han tydeligvis ikke ofret megen research på, hvordan den romerske hår var udrustet, påklædt og beskyttet. Det har tydeligvis været et krav til Evans og Crandall, at disse ting skulle være i orden helt ned i detaljen i den nye udgave. Til gengæld er der ikke de store ændringer i det episke forløb – udgangspunktet er samme "storyboard".

Og så må man ikke underkende, at Kiefers udgave har sine højdepunkter. Specielt er hans iscenesættelse af Antinius' tale ved Caesars lig et lille mesterstykke, når det handler om at omsætte en lang teatermonolog til et voldsomt og dramatisk tegneserieførløb. Samme ligtale beskrives langt mere afdæmpet i anden udgave.

I Blums genfortælling af *Mannen som ler* er der to forhold, som har fået Strauss til et dekretet nytægning: førstעדgavens brud på Hugos tragiske slutning og Blums noget undertonedede skildring af Gwynplaines deformitet.

Med sine dynamiske, stemningsmættede tegneserieføløb hører *The Man Who Laughs* til blandt Blums bedst fortalte klassikergendigtninger. Men slutning, hvor Dea og Gwynplaine tilsyneladende går en lykkelig fremtid i møde, var et så kraftigt brud med Hugos klassiker, at Strauss så sig nødsaget til at kassere Blums version og finde en ny tegner.

Så i Norman Nodells streg får *Mannen som ler* originalens tragiske slutning og Gwynplaine et så grotesk, på en gang smilende og depressivt udtryk, at man for alvor tror på omgivelsernes reaktion.

Men måske har Blums mere udpenslede og uhyggelige beskrivelse af torturkældereren også været medvirkende til Strauss beslutning!

Anders Hjorth-Jørgensen er uddannet bibliotekar. Han har siden 1972 skrevet en lang række bøger og artikler om tegneserier. Startede i 1993 Tegneseriemuseet i Danmark.

